

vonnis

RECHTBANK GELDERLAND

Team kanton en handelsrecht
Zittingsplaats Zutphen

Zaakgegevens 6716993 CV EXPL 18-867

Grosse aan: mr. Van Dijk
Afschrift aan: mr. Huizer
Verzonden d.d. **08 JAN. 2020**

vonnis van de kantonrechter d.d. 8 januari 2020

inzake

[REDACTED]
wonende te Aalten,
eisende partij,
gemachtigde: mr. G. van Dijk, Leaseproces,

tegen

de naamloze vennootschap Aegon Bank N.V.,
gevestigd te 's-Gravenhage,
gedaagde partij,
gemachtigde mr. D.H. Huizer.

Partijen worden hierna [REDACTED] en Aegon genoemd.

1. De procedure

1.1. De procedure is begonnen met de dagvaarding. Die is op 6 maart 2018 bij [REDACTED] bezorgd. [REDACTED] heeft op de dagvaarding gereageerd. Vervolgens hebben partijen allebei nog een schriftelijke reactie gegeven in de conclusies van repliek en dupliek.

2. De beslissing.

In deze zaak luidt de beslissing als volgt:

De kantonrechter

2.1. verklaart voor recht dat Aegon onrechtmatig jegens [REDACTED] heeft gehandeld door hem als cliënt te accepteren terwijl zij behoorde te weten dat NBG Finance [REDACTED] niet alleen als klant aanbracht maar hem tevens persoonlijk had geadviseerd en NBG Finance daarvoor geen vergunning bezat,

2.2. veroordeelt Aegon om aan [REDACTED] te betalen de door hem geleden schade, bestaande uit de door [REDACTED] betaalde inleg (termijnbetalingen, eventueel betaalde restschuld en eventuele aflossingen minus dividenduitkeringen), vermeerderd met de

wettelijke rente daarover telkens vanaf het moment waarop een desbetreffend gedeelte van de inleg daadwerkelijk is voldaan tot de dag van algehele voldoening,

2.3. veroordeelt Aegon in de kosten van deze procedure, die aan de zijde van [REDACTED] tot vandaag worden vastgesteld op:

- a. kosten dagvaarding € 98,01
- b. griffierecht € 79,00
- c. salaris gemachtigde € 960,00,

2.4. veroordeelt Aegon in de nakosten van € 100,00,

2.5. verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad

2.6. wijst het meer of anders gevorderde af.

Deze beslissing is gebaseerd op de volgende feiten, standpunten van partijen, uitgangspunten en beoordelingen:

3. De feiten

3.1. [REDACTED] heeft een effectenleaseovereenkomst afgesloten bij Aegon op 18 juni 2001 (hierna: de overeenkomst). De overeenkomst heeft de naam Vermogens Vliegwielt-extra en heeft contractnummer 16006693.

3.2. De overeenkomst is per 23 september 2008 geëindigd. Aegon heeft [REDACTED] een eindnota gestuurd. [REDACTED] moet volgens die nota nog € 15.401,20 betalen. [REDACTED] heeft dit bedrag niet betaald.

4. De vordering

4.1. [REDACTED] vordert (samengevat) dat de rechtbank bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad:

1. voor recht zal verklaren dat Aegon toerekenbaar onrechtmatig heeft gehandeld tegenover [REDACTED],
2. Aegon zal veroordelen tot voldoening aan [REDACTED] van al datgene dat [REDACTED] aan Aegon heeft betaald onder de overeenkomst, vermeerderd met de wettelijke rente daarover,
3. voor recht zal verklaren dat [REDACTED] de mogelijk nog openstaande restschuld van de overeenkomst niet meer aan Aegon verschuldigd is,
4. voor recht zal verklaren dat Aegon aan [REDACTED] de schade moet vergoeden die hij geleden heeft in verband met de hypothecaire lening die is gebruikt voor de overeenkomst,
5. Aegon zal veroordelen tot betaling van de buitengerechtigde kosten van [REDACTED] te vermeerderen met de btw,
6. Aegon zal veroordelen in de proceskosten en de nakosten.

4.2. Aegon voert verweer tegen de vorderingen. De standpunten van partijen zullen bij de beoordeling worden betrokken.

5. De beoordeling

5.1. Het gaat in deze zaak om een situatie waarin iemand met geleend geld in aandelen heeft belegd. Hij/zij deed dat niet zelf, maar het beleggen werd gedaan via een constructie,

de 'effectenlease-overeenkomst'. Tussen ca. 1990 en 2002 zijn in Nederland tienduizenden van deze overeenkomsten afgesloten. Over deze constructie zijn in de afgelopen 15 á 20 jaar in Nederland duizenden procedures gevoerd. Meestal was Dexia Nederland B.V. (hierna: Dexia) één van de procespartijen, maar ook vaak Aegon.

In 2007 is een landelijke vergoedingsregeling afgesproken voor al deze procedures. Maar mensen met een effectenlease-overeenkomst konden er voor kiezen niet aan die regeling mee te doen. Daar hebben tienduizenden mensen voor gekozen. Ook [REDACTED] heeft daarvoor gekozen.

5.2. Omdat er al heel veel procedures geweest zijn over effectenlease-overeenkomsten, zijn er ook al heel veel rechterlijke uitspraken in dit soort zaken. De gemachtigden van partijen kennen de uitspraken. Vooral de uitspraken van de Hoge Raad geven belangrijke aanwijzingen voor de beslissing van soortgelijke zaken, zoals de zaak van [REDACTED]. In deze beslissing zal ook verwezen worden naar uitspraken van andere rechters als dezelfde beoordeling wordt gebruikt.

zorgplicht

5.3. In de vele eerdere uitspraken is inmiddels over een aantal onderwerpen beslist:

- Dexia/Aegon was verplicht de mensen die een effectenlease-overeenkomst wilden afsluiten (hierna: de afnemer) indringend te waarschuwen dat zij het risico liepen op een restschuld (we noemen deze verplichting de waarschuwingsplicht),
- Dexia/Aegon was verplicht te onderzoeken of de afnemer deze overeenkomst wel zou kunnen betalen (we noemen deze verplichting: de onderzoeksplicht),
- de waarschuwingsplicht en de onderzoeksplicht samen noemen we de zorgplicht. Als Dexia/Aegon deze zorgplicht heeft geschonden, dan is Dexia/Aegon aansprakelijk voor (een deel van) de schade die dat veroorzaakt heeft bij de afnemer van de overeenkomst,
- er zijn in de rechtspraak formules ontwikkeld om uit te rekenen welk deel van de schade voor rekening van Dexia/Aegon komt en welk deel de afnemer zelf moet dragen. Het gaat om een verdeling van de schuld van Dexia/Aegon en de eigen schuld van de afnemer.
- als het aangaan van de overeenkomst zorgt voor een 'onaanvaardbaar zware financiële last' voor de afnemer, moet Dexia/Aegon volgens de vaste formules 2/3^e deel van de door de afnemer betaalde (termijn)betalingen en 2/3^e deel van de restschuld dragen. De afnemer draagt dus 1/3^e van de termijnbetalingen en 1/3^e van de restschuld.
- als het aangaan van de overeenkomst geen 'onaanvaardbaar zware financiële last' veroorzaakte, dan moet Dexia/Aegon alleen 2/3^e van de restschuld dragen.

5.4. Aegon heeft, gelet op de stand van de rechtspraak, onvoldoende uitgelegd waarom zij meent dat zij de zorgplicht in de situatie van [REDACTED] niet geschonden heeft. In deze procedure wordt er daarom van uitgegaan dat wel sprake is geweest van een schending van de zorgplicht. Aegon betwist ook dat er sprake is van schade. De mogelijke restschuld is ontstaan doordat [REDACTED] gestopt is met het betalen van de maandelijkse termijnen, maar gelet op het debat over effectenleaseproducten heeft Aegon niet om betaling daarvan gevraagd, zodat er volgens Aegon geen schade is ontstaan. Deze redenering wordt niet gevolgd. Aegon heeft geen afstand gedaan van haar recht op betaling van het restschuldbedrag. [REDACTED] heeft dus volgens Aegon wel een schuld aan haar, maar Aegon laat in het midden of zij betaling daarvan zal gaan vragen. Er is dan wel sprake van schade. Aegon meent dat zij niet aansprakelijk is voor een deel van de schade, omdat er volgens haar geen verband bestaat tussen het schenden van de zorgplicht en de schade, omdat [REDACTED] de overeenkomst wel kon betalen.

5.5. Er is wel voldoende verband tussen het schenden van de zorgplicht en de schade. De Hoge Raad heeft in de uitspraak van 5 juni 2009 (vindplaats: ECLI:NL:HR:2009: BH2815) al geoordeeld dat de waarschuwingsplicht bedoeld is om er voor te zorgen dat

iemand zich bewust is van de risico's die hij loopt als hij de overeenkomst aangaat. Pas als Dexia/Aegon feiten of omstandigheden aanvoert waaruit blijkt dat de aannemer welbewust het risico heeft aanvaard dat hij aan het eind van de overeenkomst met een grote restschuld zou blijven zitten kan dat anders zijn. Volgens de Hoge Raad gaat het dan bijvoorbeeld om iemand waarvan vast staat dat hij een specialistische financiële opleiding heeft gehad of heel veel ervaring heeft met beleggen. [REDACTED] valt niet in de categorie, dus in het geval van [REDACTED] moet Aegon wel een deel van de schade dragen.

Partijen zijn het er over eens dat de overeenkomst voor [REDACTED] geen onaanvaardbaar zware financiële last veroorzaakte, dus Aegon moet 2/3^e van de restschuld voor haar rekening nemen.

tussenpersoon

5.6. Een ander discussiepunt in veel van deze zaken is de rol van de tussenpersoon. Het is veel voorgekomen dat een afnemer op advies van een tussenpersoon besloten heeft een overeenkomst aan te gaan. Het adviseren over ingewikkelde financiële constructies mag niet door iedereen gedaan worden. Daar zijn regels en vergunningen voor. Niet alle tussenpersonen die over effectenlease-overeenkomsten adviseerden hadden de vergunning die daarvoor nodig was. In de rechtspraak is uitgemaakt dat Dexia/Aegon een groter deel van de schade moet dragen als Dexia/Aegon wist of had moeten weten dat er sprake is van een onbevoegd advies van een tussenpersoon.

5.7. [REDACTED] stelt dat ook hij door een onbevoegde tussenpersoon, NBG Finance B.V. (hierna: NBG Finance), is geadviseerd. Partijen zijn het er over eens dat NBG Finance geen vergunning had voor beleggingsadvies. Volgens de rechtspraak is sprake van advisering als het gaat om méér dan alleen maar het aanprijzen van het effectenleaseproduct. Het moet gaan om een advies dat is toegespitst op de persoonlijke financiële situatie van de (mogelijke) klant. En het moet gaan om een beroeps- of bedrijfsmatig aanbevelen aan een bepaalde persoon om een specifiek effectenleaseproduct aan te schaffen.

5.8. [REDACTED] stelt het volgende:

[REDACTED] is ongevraagd telefonisch benaderd door een medewerker van NBG Finance met de vraag of een adviseur bij hem thuis een vrijblijvend advies mocht uitbrengen over de financiële situatie van [REDACTED]. [REDACTED] heeft dit toegestaan, waarna een adviseur, een huisbezoek heeft gebracht. Hij informeerde naar de financiële situatie van [REDACTED]. [REDACTED] was voornemens om zijn huis te verbouwen, maar had hiervoor onvoldoende geld voorhanden. De adviseur heeft in het eerste huisbezoek geadviseerd om de overwaarde op zijn woning te gebruiken. Hij heeft enkele rekenvoorbeelden laten zijn met een rooskleurig eindresultaat. Bij een tweede huisbezoek heeft de adviseur het door hem mondeling gegeven advies verder uitgewerkt op schrift. Hij heeft dit toegelicht. Hij adviseerde de hypotheek te verhogen naar f 206.000,- en een gedeelte te storten in het Vliegwielt van Aegon. In een derde gesprek heeft de adviseur het Vermogens Vliegwielt van Aegon gepresenteerd ter ondertekening. De adviseur heeft niet gewaarschuwd voor risico's. [REDACTED] vertrouwde op de adviseur en is de overeenkomst aangegaan. De adviseur heeft de totstandkoming van de nieuwe hypotheek geregeld.

5.9. Aegon betwist dat er geadviseerd is in deze zin. Dat er een tussenpersoon betrokken is geweest bij het afsluiten van de overeenkomst wil namelijk nog niet zeggen dat er ook een verboden persoonlijk advies is geweest. De tussenpersoon mocht wel algemene informatie geven en Aegon gaat ervan uit dat dit ook hier is gedaan.

Aegon voert ook nog aan dat het hier niet gaat om een advies over effecten en het dus geen verboden beleggingsadvies kan zijn. Dit verweer wordt niet gevolgd, zoals in de rechtspraak al vaker is geoordeeld.

Omdat Aegon betwist dat er is geadviseerd, moet [REDACTED] stukken overleggen waaruit blijkt dat het gegaan is zoals hij stelt.

[REDACTED] heeft drie pagina's overgelegd met het logo van NBG Finance. Op de eerste pagina staat 'Totaal Cijfermatig Overzicht' en de naam van [REDACTED]. Verder staan er twee kolommen met cijfermatige gegevens over onder andere inkomen, hypotheeklasten, WOZ-waarde van de woning, dividend en dergelijke. De ene kolom heeft het opschrift 'Jaarcijfers', het andere 'Maandcijfers' en onder de kolommen zijn berekeningen gegeven met bedragen. Hierbij is onder andere een positie met de aanduiding 'waarde opbouw, aandelenlease & Dividend' met de onderdelen 'inleg f 24.000,00' en 'na 5 jaar f 32.054,00'.

Op de tweede pagina staan de naam, adres en geboortedata van [REDACTED] en van zijn echtgenote. Het stuk heeft het opschrift 'Huidige situatie'

De derde pagina heeft het opschrift 'Financieel advies familie [REDACTED]'

Hierop komt onder andere voor bij 'opbouw nieuwe hypotheek' een bedrag van f 24.000,- met de vermelding 'Aegon vliegwiel'.

Verder heeft [REDACTED] een afrekening overgelegd van een notariskantoor van 18 september 2001, waarop te lezen is dat hij een hypotheek heeft afgesloten van f 206.000,- en 'Storting Aegon (zie kopie brief NBG Finance) f 33.607,02'.

5.10. Aegon betwist dat uit deze stukken blijkt dat sprake is geweest van een verboden beleggingsadvies. Uit de overgelegde documenten blijkt niet wanneer deze met [REDACTED] zijn besproken. Dat kan, volgens Aegon, ook geweest zijn na het moment dat [REDACTED] al een keuze voor een Vliegwiel-overeenkomst had gemaakt.

Als zou komen vast te staan dat er wel een verboden advies is geweest, dan betwist Aegon, dat zij wist of behoorde te weten dat van verboden advisering sprake is geweest.

5.11. Aegon wordt hierin niet gevolgd. Met de overgelegde stukken is voldoende onderbouwd dat het gegaan is zoals [REDACTED] stelt. Er blijkt uit dat er contact geweest is tussen [REDACTED] en een adviseur van NBG Finance, dat er een (schriftelijk) advies is gegeven over zijn hypotheek, waar het aangaan van een Vliegwiel-overeenkomst onderdeel van was en dat dit advies is gevolgd door het afsluiten van de hypotheek en het aangaan van de overeenkomst. Voor de (veronder)stelling van Aegon dat [REDACTED] zelf al had besloten tot het aangaan van een Vliegwiel-overeenkomst voordat het advies door NBG Finance werd uitgebracht is geen enkele aanwijzing of onderbouwing aanwezig.

5.12. Zoals in 5.6. is beschreven, gaat het er niet alleen om dat er een verboden advies gegeven is, maar ook dat Aegon dat wist of had moeten weten. Door [REDACTED] is aangevoerd dat Aegon moest weten dat de adviseurs van NBG Finance verboden adviezen werden gegeven, zodat volgens hem aan deze eis is voldaan. [REDACTED] stelt dat Aegon de effectenleaseproducten specifiek heeft ontwikkeld om door middel van een advies te laten verkopen door tussenpersonen. Aegon heeft hiervoor, volgens [REDACTED], ook eigen ondernemingen in het leven geroepen die behoorden tot het Aegon-concern en Aegon kende een systeem van provisie per afgesloten overeenkomst (niet per aangebrachte klant) om daarmee kennelijk de tussenpersonen te stimuleren om grotere (en meer) overeenkomsten te sluiten en zich dus actief bezig te houden met de keuze van de klant. Verder stelt [REDACTED] dat Aegon in de stukken die zij gebruikte de tussenpersonen altijd 'adviseur' noemde.

5.13. Aegon heeft deze gang van zaken onvoldoende (gemotiveerd) tegengesproken. Hoewel niet vastgesteld kan worden dat in alle zaken, waarin de overeenkomst via een tussenpersoon tot stand is gekomen sprake is geweest van verboden advisering, brengt deze situatie wel mee, dat Aegon tenminste moest weten dat er door tussenpersonen, zoals NBG Finance, diensten werden verleend waarvoor een vergunning nodig was, terwijl die tussenpersonen niet over die vergunning beschikte. Dit had voor Aegon aanleiding moeten

zijn om te controleren of er in het concrete geval van verboden advisering sprake was geweest. Door dat niet te doen kan het aan Aegon toegerekend worden dat zij [REDACTED] als klant heeft geaccepteerd, terwijl dat niet mocht omdat de vergunning ontbrak. De door [REDACTED] gevorderde verklaring voor recht kan dan ook toegewezen worden, in die zin dat voor recht kan worden verklaard dat Aegon onrechtmatig heeft gehandeld door niet te weigeren de overeenkomst met [REDACTED] aan te gaan, terwijl Aegon wist of kon weten dat [REDACTED] bij haar werd aangebracht als klant door een tussenpersoon die de daarvoor noodzakelijke vergunning niet had.

5.14. Door de Hoge Raad is in twee arresten van 2 september 2016 (vindplaats: ECLI:NL:HR:2016:2012 en 2016:2015) geoordeeld dat in zo'n geval zowel de eventuele restschuld als de door de belegger betaalde rente, aflossing en kosten voor rekening komen van de aanbieder van de overeenkomst, in dit geval dus Aegon. Ook de tweede en derde vordering van [REDACTED] zijn daarom toewijsbaar. [REDACTED] heeft geen concreet bedrag van de schade genoemd. Dit moet inmiddels door partijen te begroten zijn. Bij de toewijzing van de tweede vordering zal daarom de berekeningsmethode worden vermeld. Daarbij zal immers ook rekening gehouden moeten worden met de door [REDACTED] ontvangen voordelen, zoals dividenduitkeringen.

hypotheekschade

5.15. De door [REDACTED] gevorderde kosten van de hypotheek komen niet voor vergoeding in aanmerking. Die schade staat namelijk te ver af van het onrechtmatig handelen van door Aegon en kan niet als gevolg daarvan aan Aegon worden toegerekend. Aegon is niet zelf betrokken geweest bij de totstandkoming van de hypothecaire geldlening. Het gaat niet om een door Aegon aangeboden financieel product. Ook moet het voor [REDACTED] duidelijk zijn geweest dat het om een lening gaat en (het afsluiten van) een hypotheek dus geld kost.

buitengerechtelijke kosten

5.16. [REDACTED] heeft in de vijfde vordering een vergoeding gevorderd van buitengerechtelijke kosten. De Hoge Raad heeft zich in een arrest van 12 april 2019, (vindplaats: ECLI:NL:HR:2019:590) over deze kwestie uitgesproken in een andere procedure over een effectenlease-overeenkomst. In het arrest is geoordeeld dat de buitengerechtelijke werkzaamheden die in die procedure door Leaseproces waren gesteld op grond van de wet niet voor vergoeding in aanmerking komen. In de procedure van partijen zijn dezelfde buitengerechtelijke werkzaamheden gesteld als de werkzaamheden die in het arrest aan de orde waren. Ook in dit geval bestaat daarom geen aanspraak op vergoeding van buitengerechtelijke kosten.

uitvoerbaar bij voorraad

5.17. [REDACTED] vordert het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren. Aegon voert verweer hiertegen en verzoekt een eventuele veroordeling niet uitvoerbaar bij voorraad te verklaren. Daarbij wijst Aegon op de mogelijkheid dat [REDACTED] bij een andere beslissing in hoger beroep, aan hem uitbetaalde gelden niet zal kunnen terugbetalen (het restitutierisico). [REDACTED] betwist dat hiervan sprake is. Als het nodig zou zijn, zou het geld dat Aegon aan hem zou moeten betalen kunnen worden 'geparkeerd' zolang er hoger beroep loopt.

Volgens vaste rechtspraak kan ervan worden uitgegaan dat iemand die een veroordeling tot betaling van een geldsom vordert, belang heeft bij uitvoerbaarverklaring bij voorraad. Ook is vaste rechtspraak (HR 27 februari 1998, NJ 1998/512) dat degene die stelt dat er een restitutierisico is, dat moet concretiseren. Aegon heeft niet onderbouwd dat en waarom uitvoerbaar bij voorraadverklaring voor haar zal leiden tot financieel nadelige gevolgen en heeft het gestelde restitutierisico niet geconcretiseerd. Het belang van Aegon weegt niet

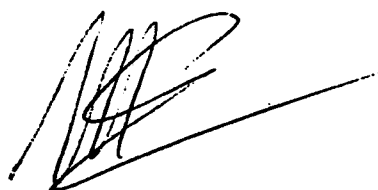
---

zwaarder dan het belang van ██████████ zodat de gevorderde uitvoerbaar bij voorraad verklaring toegewezen zal worden.

proceskosten

5.18. Aegon wordt in het ongelijk gesteld en zal daarom in de proceskosten worden veroordeeld. De nakosten zullen, zoals gevorderd, worden vastgesteld op € 100,00.

Dit vonnis is gewezen door mr. M. Engelbert-Clarenbeek en in het openbaar uitgesproken op 8 januari 2020 in tegenwoordigheid van de griffier.

Voor eerste grosse

De griffier van de
rechtbank Gelderland

